

Uddrag af Leonora Christina Ulfeldts Jammers Minde

Den 10. Augusti, Klokken 6 om Morgen, lukte Slotsfogden op [...]. Da Klokken gik mod 9, satte han en Stol ind foruden¹ noget at sige. Jeg mærkede derpaa, at der vilde komme Besøgelse, og skede ligesaa, at lidet derefter kom ind til mig Grev Rantzau, Premierminister, Kantseler² Hr. Peder Reedtz, Rentemester Christoffer Gabel og Sekretærer Erik Krag, hvilke efter Haandgiven³ sig satte for min Seng. Krag, som Papir, Pen og Blæk med sig havde, satte sig ved Bordet. Grev Rantzau hviskede til Kantseler noget lidet. Kantseler begyndte derpaa sin Tale saaledes som første Gang, at Hs. kgl. Majestæt havde høj Aarsage til det, han imod mig gjorde. "Hs. Majestæt haver" (sagde han videre) 'Suspicion'⁴ til Eders Person, og det ikke uden Aarsage". Jeg spurte, hvorudi den Suspicion bestod. Kantseler sagde: "Eders Mand haver bød⁵ en fremmed Herre Dannemarkes Rige til". Jeg spurte, om Dannemarkes Rige hørte min Mand til, at han det kunde udbyde, og eftersom ingen svarte, for jeg videre fort og sagde: "I gode Herrer kjender alle min Herre⁶; I vide, at han haver været æstimeret⁷ for en Mand af Forstand, og jeg kan forsikre Eder, at der jeg skiltes fra hannem, da havde han endnu sin fulde Fornuft. Nu er let at tænke, at ingen forstandig Mand det skulde udbyde, som ikke stod i hans Magt, og han ikke raadde for. Han er jo udi ingen Charge⁸, haver ingen Myndighed eller Midler, hvor skulde han være saa daarlig saadan Tilbud at gjøre, og hvad for en Herre skulde ville tage derimod?" Grev Rantzau sagde: "Det er dog saa, Madame; han haver tilbød⁹ Dannemark en fremmed Potentat⁹, I ved det vel!" Jeg svarte: "Gud skal være mit Vidne dertil, at jeg det ikke ved!" "Jo", sagde Grev Rantzau, "Eders Mand havde ingen Ting skjult for Eder, derfor ved I det vel". Jeg svarte: "Det er vist, at min Mand ikke skulde skjule noget for mig, som os begge angik. Det, som hans Bestilling i fordum Dage vedkom, bekymrede mig intet; men det, os begge paarørte, dulgte¹⁰ han ikke for mig, saa at jeg er forsikret, at dersom han havde haft noget deslige for, at han det ikke skulde have talt for mig. Og jeg kan det med Sandhed sige, at mig ikke det allerringeste derom er bevidst".

¹ Foruden: Her 'uden'.

² Kantseler: En leder i kongens administration.

³ Haandgiven: De gav hånd.

⁴ Suspicion: Mistanke.

⁵ Bød: Tilbudt.

⁶ Herre: Her 'min mand'.

⁷ Æstimeret: Her 'betragtet som'.

⁸ Charge: Her intet 'job' eller 'stilling'.

⁹ Potentat: Magthaver.

¹⁰ Dulgte: Skjulte.

Grev Rantzau sagde: "Madame, bekjender det, imens Kongen Eder endnu beder!" Jeg svarte: "Vidste jeg det, da skulde jeg det gjerne sige, men saa sandt som Gud lever, saa ved jeg det ikke, og saa sandt kan jeg og ikke heller tro, at min Mand skulde have været saa daarlig, thi han er en svag Mand. Han nødde¹¹ mig til at drage til Engeland de udlaante Penge at indkræve, jeg vilde nødig have mig den Rejse paataget, en stor Del af den Aarsage, at jeg saa, han var saa meget svag. Han kunde ikke i én Gang gaa en Trappe op af faa Trin foruden at hvile sig og tage efter sin Aande; hvor skulde han tage sig noget Værk for af Travaille¹²? Jeg kan med Sandhed sige, at han ikke er 8 Dage tillige¹³ fri foruden Anstød¹⁴, sær af et Tilfald, sær¹⁵ af et andet". Grev Rantzau hviskede atter til Kantseler, og sagde Kantsleren videre: "Madame, siger med gode, hvorledes det sidder sammen¹⁶, og hvem der er Medvidere¹⁷ i denne Sag, siger det, den Stund Eder derom bedes! Hs. kgl. Majestæt er en absolut Herre, han er ikke bunden til Loven, han kan gjøre, hvad han vil. Siger det!" Jeg svarte: "Jeg ved vel, at Hs. kgl. Majestæt er en absolut Herre, jeg ved og, at han er en kristelig og Samvittigheds Herre, derfor gjør Hs. kgl. Majestæt intet andet end det, han for Gud udi Himmelen kan forsvare. Se, her er jeg! I kan gjøre ved mig, hvad I vil; det, jeg ikke véd, det kan jeg ikke sige".

¹¹ Nødde: Her 'opfordrede'.

¹² Tage sig noget Værk for at Travaille: Her 'foretage sig noget anstrengende'. Hun siger, at hendes mand er svag.

¹³ Tillige: Her 'tilsammen'. Hun siger, at der går ikke otte dage, uden han har et anfald.

¹⁴ Anstød: Anfald.

¹⁵ Sær: Snart.

¹⁶ Hvorledes det sidder sammen: Hvordan det hænger sammen.

¹⁷ Medvidere: Her medskyldige eller medvirkende.